

Falder æblet langt fra stammen? Status på den intergenerationale transmission i kriminalitet

Temanummer: Som mor så datter: social mobilitet i Danmark

Som det er tilfældet på en lang række områder, har familiebaggrund også en central betydning for risikoen for at begå kriminalitet. Særligt sammenhængen mellem forældres kriminalitet og børnenes kriminalitetsrisiko – altså den intergenerationale transmission i kriminalitet – har optaget kriminologien, og flere studier dokumenterer, at børn, hvis forældre har begået kriminalitet, har betydeligt større risiko for selv at begå kriminalitet end børn med mere lovlydige forældre. Denne artikel opsummerer den kvantitative forskning indenfor den intergenerationale transmission i kriminalitet, opridser de gængse forklaringsmodeller bag transmissionen og dykker ned i to udvalgte tematikker, nemlig betydningen af familieformer samt betydningen af straf.

Indledning

Inden for kriminologien og studiet af kriminalitet optager familien en central rolle. Overordnet set har opmærksomheden været rettet mod tre forskellige spørgsmål centreret omkring familien og kriminalitet: 1) hvordan familiebaggrund former kriminalitetsrisiko, 2) hvordan familien påvirker tilbagefald til kriminalitet og reintegration i samfundet efter endt straf, og 3) hvordan familien (utilsigtet) påvirkes af straffen for kriminalitet. Mens opmærksomheden på de to sidste perspektiver har været særligt stor de sidste årtier, går studiet af familiens betydning for risikoen for at begå kriminalitet – eller anden antisocial adfærd – langt tilbage i tid, og det i særlig grad når det kommer til studiet af, hvordan kriminalitet går i arv i familier. Siden slutningen af 1800-tallet har adskillige studier dokumenteret, at der er en intergenerational transmission i kriminalitet (for eksempel Dugdale, 1877; Farrington et al., 2001; van de Rakt et al., 2008). Børn med kriminelle forældre har højere risiko for selv at begå kriminalitet sammenlignet med børn af mere lovlydige forældre, og der er derfor en vis kontinuitet i kriminalitet over generationer (Besemer et al., 2017), selvom sammenhængen på ingen måde er deterministisk, da mange børn af kriminelle forældre også undlader at begå kriminalitet.

Da kriminalitet hæmmer fremtidige livsmuligheder i andre prosociale domæner så som uddannelse, arbejdsliv og familieliv for involverede og naturligvis også udgør en ekstremt omkostningstung byrde for ofrene og samfundet generelt, er det selvsagt noget, vi som samfund ønsker at mindske. Viden om,

**ANNE SOFIE
TEGNER ANKER**
Forsker,
ROCKWOOL Fondens
Forskningsenhed

hvor risikoen er størst samt viden om processerne bag den intergenerationale transmission er derfor væsentlige ift. til forebyggelse.

Denne artikel opsummerer den nyeste forskning indenfor intergenerational transmission i kriminalitet og fremhæver her betydningen af familieformer samt retssystemets respons på kriminalitet – altså straf – for sammenhænge i kriminalitetsrisiko på tværs af generationer.

Status på sammenhængen

Forældres kriminalitet regnes ofte for at være en af de stærkeste risikofaktorer for selv at begå kriminalitet (Smith & Farrington, 2004), selvom det dog sjældent er blevet kvantificeret, hvor stor betydningen er relativt til andre risikofaktorer (som socioøkonomiske faktorer, peer effekter eller andre opvækstvilkår i familien). Et metastudie har dog samlet eksisterende studier af den intergenerationale transmission i kriminalitet og finder på tværs af 21 studier, at børn med kriminelle forældre har en signifikant højere risiko for selv at begå kriminalitet sammenlignet med børn uden kriminelle forældre og estimerer en samlet odds ratio på 2.4. Denne overordnede sammenhæng består også, når der kontrolleres for forskellige socioøkonomiske, demografiske og familiemæssige karakteristika, der er til rådighed i de forskellige studier, og her er den samlede odds ratio på 1.8 (Besemer et al., 2017).

Metastudie finder også, at transmissionen i kriminalitet fra mødre generelt er den stærkeste. Dette kan forklares med, at kriminalitet blandt kvinder (og mødre) er relativt sjældent i forhold til mænd, og det kan derfor være et stærkere signal om negative adfærdsmønstre. I tillæg bor børn oftere sammen med deres mødre og kan derfor i højere grad være påvirket af hendes adfærd (Besemer et al., 2017). Givet den relativt lille mængde kriminalitet begået af kvinder er fokus dog oftest på den intergenerationale transmission fra fædre til børn/sønner. Mændene regnes derfor almindeligvis for at være drivkraften i kontinuiteten på tværs af generationer, men selv når kvinderne ikke begår kriminalitet, bidrager de alligevel til kontinuiteten gennem de partnere, de får børn med (Andersen, 2018).

Det omtalte metastudie finder også indikationer af, at sammenhængen i kriminalitet på tværs af generationer er lavere i de skandinaviske lande sammenlignet med USA, men datagrundlaget for denne konklusion er (især for Danmark) af ældre dato, og en lavere odds ratio i de skandinaviske lande kan også afspejle forskelle i kriminalitetsniveau på tværs af kontekster. Meta-studiet finder derudover ikke, at sammenhængen varierer systematisk afhængigt af, om det er officielle mål for kriminalitet (som domme eller sigtelser) eller selv-rapporterede mål for kriminalitet (Besemer et al., 2017). Det er dog kun et fåtal af studierne, der anvender selv-rapporterede mål, og det er værd at huske på, at selvom litteraturen har for vane at omtale det som intergenerational transmission i kriminalitet, så er det langt oftest tilfældet, at studierne alene

fanger kriminel adfærd, der resulterer i sigtelser, domme eller på anden vis kommer retssystemet for øje (Wildeman, 2020).

Dernæst er det også værd at bemærke, at der praktisk talt ikke eksisterer studier, der estimerer kausale effekter af forældres kriminalitet på, hvordan børnene klarer det og deres kriminalitetsrisiko. Der er altså alene tale om studier af sammenhængen i kriminalitet på tværs af generationer, og på tværs af studierne vil det variere, i hvilket omfang sammenhængen er rensset for andre risikofaktorer (som f.eks. forældres socioøkonomiske status, forældres psykiske problemer eller misbrug, opdragelsesstil eller anbringelser (Vernstrøm Østergaard et al., 2015)).

Opdragelse eller passiv transmission?

Overordnet set kan forklaringsmodellerne for kontinuiteten i kriminalitet på tværs af generationer opdeles i tre: forklaringsmodeller, der 1) knytter sig til opdragelse eller interaktion i familien, 2) bygger på en mere passiv transmission og 3) knytter sig til retssystemets respons på kriminalitet. De første to vil jeg oprids i dette afsnit, og den tredje under afsnittet, der netop omhandler betydningen af retssystemets respons.

Opdragelses- og interaktions-baserede forklaringsmodeller

Forklaringsmodellerne, der fokuserer på opdragelse og interaktion i familier, har til dels rødder i kriminologiens kontrol-teorier, som grundlæggende handler om, at individer skal opdrages til at *undlade* at begå kriminalitet. Dette gøres ved – gennem opdragelse – at opbygge stærke bånd til sociale institutioner, samfundets regler og familien selv eller ved at opbygge en stærk selvkontrol (Gottfredson & Hirschi, 1990; Hirschi, 1969; Laub & Sampson, 1993). For forældre, der selv har begået kriminalitet og derfor antages selv at have lav selvkontrol eller lav tilknytning til de gældende regler og sociale institutioner, er det mindre sandsynligt, at de praktiserer den opdragelse, der skal til for at opbygge denne indre sociale kontrol eller selvkontrol hos deres børn.

Dernæst kan forældre videregive kriminalitetsrisiko gennem deres position som centrale rollemodeller. En forklaring kan være, at kriminelle forældre aktivt lærer deres børn at begå kriminalitet eller begå sig i et kriminelt miljø (Sutherland, 1947), men denne mekanisme er der ikke megen dokumentation for (Farrington, 2003). Derimod er det mere sandsynligt, at børnene indirekte observerer og lærer af forældres uhensigtsmæssige følelsesmæssige reaktionsmønstre (som at reagere på frustration med aggression eller ved at ty til alkohol eller stoffer), der medfører en større risiko for at begå kriminalitet (Giordano, 2010).

Forklaringsmodeller baseret på passiv transmission

Forklaringsmodellerne, der omhandler passiv transmission, er funderet i to meget forskellige mekanismer. Fælles for disse forklaringsmodeller er, at de som sådan kan fungere uden kontakt mellem generationerne.

Den ene er genetisk transmission, altså at børn arver deres forældres gener, og at de hermed også arver en disposition for eksempelvis et højt testosteron-niveau eller en betydelig risiko for at udvikle psykiske sygdomme, der er forbundet med en øget kriminalitetsrisiko (Beaver, 2013). Tvillingestudier samt adoptionsstudier har netop vist, at den intergenerationelle transmission i kriminalitet har en betydelig genetisk komponent (Farrington et al., 2001; Hjalmarsson & Lindquist, 2013). Mere specifikt viser et adoptionsstudie fra Sverige, at faktorer bestemt før fødslen (som genetik og forhold under graviditeten) og efter fødslen bidrager omtrent lige meget til kriminalitetsrisiko (på den ekstensive margin) (Hjalmarsson & Lindquist, 2013), og en bredere sammenfatning af især den psykologiske litteratur på området viser, at denne genetiske komponent forklarer cirka halvdelen af variationen i kriminel eller antisocial adfærd (Moffitt, 2005).

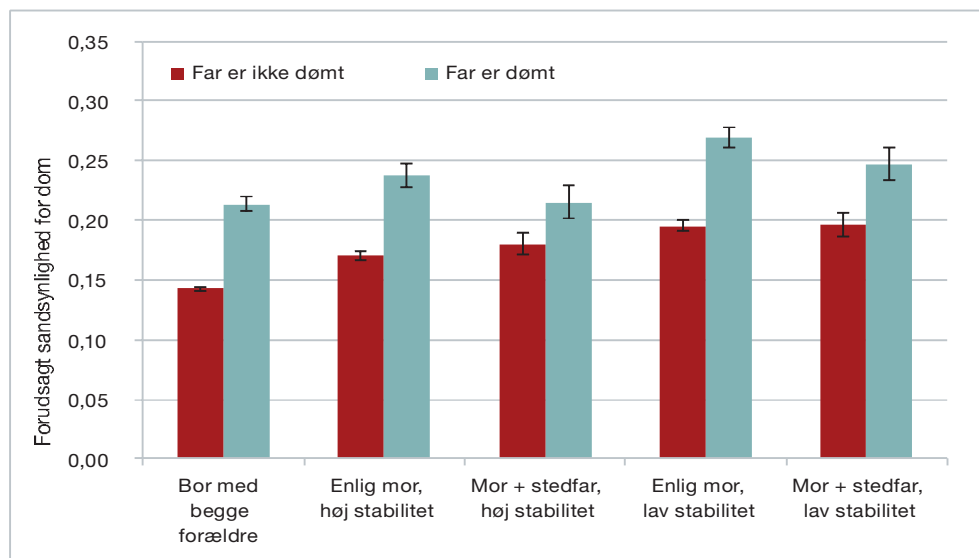
En anden passiv transmissionsmekanisme er intergenerationelle kontinuitet i opvækstvilkår. Hvis generation efter generation eksempelvis vokser op i fattigdom, i udsatte boligområder og i brudte familier, kan det være kontinuiteten i risikofaktorer forbundet med kriminalitet, der holder den intergenerationelle transmission i kriminalitet ved lige (Farrington et al., 2001). Her kan forklaringen altså findes i andre – ofte socioøkonomiske – faktorer, der går på tværs af generationer, i stedet for kriminalitet i sig selv. Det skal dog påpeges, at sammenhængen mellem forældre og børns kriminalitet mindskes, men består – både i metastudiet og i andre studier – når der kontrolleres netop for risikofaktorer som eksempelvis socioøkonomisk status, karakteristika ved boligområder mv. Derudover finder nyere studier fra Sverige og Holland, at selv når der sammenlignes mellem søskende (der sandsynligvis har samme opvækstvilkår), findes der en sammenhæng mellem at opleve, at ens far bliver dømt i løbet af barndommen og risikoen for, at man selv bliver dømt (Sivertson et al., 2021; van de Weijer, 2022).

Betydningen af familieformer

Mens mange studier dokumenterer den stærke intergenerationelle kontinuitet i kriminalitet, så har fokus næsten udelukkende været på biologiske forældre eller kernefamilien. Dette fokus er dog ikke helt i trit med de seneste årtiers demografiske udvikling. Børn vokser i stigende grad op i familieformer, der adskiller sig fra kernefamilien, og den intakte kernefamilie er særligt sjælden for børn af kriminelle forældre (Anker, 2021a). Om familieformer betyder noget for den intergenerationelle transmission i kriminalitet, afhænger af, hvilke forklaringsmodeller eller mekanismer der driver transmissionen. Hvis der alene er tale om passive transmission, bør familieformer ikke betyde det

store. Men er transmissionen baseret på opdragelse og interaktion i familien, afhænger den sandsynligvis af kontakten mellem den kriminelle forælder og barnet og af familieformen.

Figur 1. Forudsagt sandsynlighed for at blive dømt afhængigt af, om far er dømt – for forskellige familieformer

Note: Figuren viser den forudsagte sandsynlighed for, at barnet bliver dømt for kriminalitet, inden det fylder 20 år, på tværs af familieform og afhængigt af, om faren er blevet dømt for en straffelovsovertrædelse mellem barnets fødsel og barnets 15-års fødselsdag. Høj stabilitet er defineret som få (under hhv. 2 og 3) skift i voksne i husstanden gennem barndommen. I forudsigelsen er faktorer som køn, fødselskohorte, indvandrerbaggrund samt forældres alder, indkomst, uddannelsesniveau og arbejdsmarkedstilknytning fastholdt på det overordnede gennemsnitsniveau. Figuren er baseret på resultaterne fra Anker & Andersen (2021) publiceret i *Journal of Marriage and Family*.

Dette er præmissen for et dansk studie, der netop finder, at sammenhængen mellem fars og børnenes kriminalitet (målt som domme) er svagere i familier, hvor barnet bor med sin mor og en stedfar (Anker & Andersen, 2021). I studiet sammenlignes børn i forskellige familieformer¹, hvis far hhv. har modtaget en dom for en straffelovsovertrædelse og ikke har, og der tages højde for forskelle på en lang række baggrundsfaktorer. Hovedresultaterne fra studiet fremgår af Figur 1, der viser den forudsagte sandsynlighed for, at barnet modtager en dom (for overtrædelser af straffeloven, færdselsloven eller særlove), inden de fylder 20 år afhængigt af, om far er dømt (i løbet af barnets opvækst), og hvilken familieform barnet er vokset op i. I alle familieformer er det forbundet med en højere risiko for at blive dømt, hvis éns far er blevet dømt – altså er der intergenerational transmission i kriminalitet. Risikoen er ca. 7 procentpoint højere sammenlignet med børn, hvis far ikke er dømt, i familier, hvor barnet har boet med begge forældre hele barndommen. Det samme er tilfældet, hvis barnet som 15-årig bor med en enlig mor (enten med lav eller høj stabilitet i familieform i løbet af barndommen, defineret ved antallet af skift i voksne i husstanden). Hvis børnene derimod bor med en mor og en stedfar (og barndommen har været præget af høj stabilitet i familieform), så

er det ”kun” forbundet med 3 procentpoints højere risiko at have en far som er dømt. Altså er sammenhængen mellem fars og barns kriminalitet reduceret i familier med en (ikke kriminel) stedfar og med få skift i voksne. Studiet viser også, at hvis stedfaren er dømt, har barnet igen en øget sandsynlighed for selv at blive dømt (Anker & Andersen, 2021).

Studiet viser samlet set, at den intergenerationelle transmission i kriminalitet (mellem far og barn) varierer på tværs af familieformer og fremhæver især potentialet i, at en lovlydig stedfar kan mindske indflydelsen fra en kriminel far. Med hensyn til forklaringsmodellerne viser resultaterne, at det er usandsynligt, at alene den passive transmission driver kontinuiteten på tværs af generationer. Studiet kan dog ikke udelukke, at forskellene i kriminalitetsrisiko på tværs af familieformer og fars kriminalitet kan skyldes andre faktorer, der ikke er kontrolleret for i analysen, og studiet kan – som de andre studier af intergenerational transmission i kriminalitet – ikke tolkes som kausale effekter af fars kriminalitet og familieformer.

Betydningen af retssystemets respons på kriminalitet

En tredje gruppe af forklaringsmodeller for den intergenerationelle transmission i kriminalitet lægger vægt på betydningen af kontakten med retssystemet og den institutionelle reaktion på kriminalitet. Her fremhæves det, at der kan opstå en bias fra politiet eller retssystemets side, hvor der retters en særlig opmærksomhed mod børn af kriminelle forældre, hvilket resulterer i, at de i højere grad pågribes og straffes for kriminalitet (Besemer et al., 2013). Dernæst fremhæves det også, at den intergenerationelle transmission kan forstærkes af processer, hvor børn af kriminelle opfattes og behandles som kriminelle in spe, og at de på sigt internaliserer den opfattelse og derfor opfører sig, som rollen tilskriver.

Endelig kan selve den straf forældre idømmes for deres kriminelle handlinger have betydning for børnenes kriminalitetsrisiko. Det er nu veldokumenteret både i Danmark, USA og andre lande, at børn, hvis forældre (oftest far) ryger i fængsel, klarer sig dårligere på en lang række parametre og også selv har højere kriminalitetsrisiko end børn, hvis forældre ikke fængsles (Andersen, 2016; Porter & King, 2015; Roettger & Swisher, 2011; van de Rakt et al., 2012). Nyere studier, der anvender forskningsdesigns bedre egnet til at udtale sig om kausale effekter (f.eks. lovændringer eller tilfældig af allokering af sager til dommere med forskellige præferencer), finder også negative effekter (Dobbie et al., 2018), men billedet er dog mere blandet, da nogle af disse studier også finder positive (Norris et al., 2021) eller ingen effekter (Bhuller et al., 2018) af fars fængsling.

I den danske kontekst har studier fundet, at dét, at fædre dømmes til alternative strafformer – heriblandt samfundstjeneste – fremfor kortere fængselsstraffe, resulterer i, at børnene klarer sig bedre på flere områder. På baggrund af lovændringer tilbage i 2000, der udvidede brugen af samfundstjeneste og

alkoholistbehandling som alternativer til korte fængselsstraffe, kan studierne konkludere, at de alternative strafformer mindskede risikoen for, at børnene blev sigtet for ungdomskriminalitet, mindskede risikoen for, at børnene blev anbragt udenfor hjemmet og øgede chancen for, at de gennemførte grundskolen (Andersen & Wildeman, 2014; Anker, 2021b; Wildeman & Andersen, 2017). At strafformerne påvirker børnenes risiko for at ende i kriminalitet, fremhæver således den rolle, som retssystemet kan spille i forhold til at forstærke eller formindske den intergenerationelle kontinuitet i kriminalitet.

Konklusion

Overordnet set viser den eksisterende litteratur, at der på tværs af studier og kontekster er en intergenerationel transmission i kriminalitet, selvom det ikke er kvantificeret, hvorvidt betydningen af forældres kriminalitet er større end betydningen af andre risikofaktorer. De nyere perspektiver fremhævet i artiklen viser også, at familieformen har betydning for denne intergenerationelle transmission i kriminalitet, hvilket tyder på, at forklaringsmodellerne baseret på opdragelse eller interaktion mellem forældre og børn er et vigtigt element bag transmissionen. Dernæst har danske studier vist, at straffen, fædre idømmes, har betydning for kriminalitetsrisiko og andre områder af børnenes liv, og at straffen således kan være medvirkende til at forstærke eller forringe den intergenerationelle transmission i kriminalitet.

Det er dog væsentligt at huske på, at studierne langt oftest kun omhandler kriminalitet, der kommer retssystemet for øje. Derudover er studierne af intergenerationel transmission i kriminalitet – foruden studierne af intergenerationelle konsekvenser af straf – ikke egnede til at konkludere på kausale effekter, og eksisterende studier formår kun i varierende grad at kontrollere for andre relevante risikofaktorer. Sidst men ikke mindst skal det bemærkes, at på trods af at kriminalitetsrisikoen er højere blandt børn med kriminelle forældre sammenlignet med børn af mere lovlydige forældre, så eksisterer der stadig en betydelig diskontinuitet, idet det langt fra er alle børn af kriminelle, der selv ender i en kriminel løbebane.

Noter

1. I studiet skelnes der mellem børn, der som 15-årige bor med begge forældre, børn, der bor med en enlig mor og hhv. har oplevet få eller mange skift i voksne i husstanden i løbet af barndommen, og børn, der bor med en mor og en stedfar og hhv. har oplevet få eller mange skift i voksne i husstanden. Børn, der bor i øvrige familieformer – med en enlig far eller er anbragt udenfor hjemmet – er ikke inkluderet i analysepopulationen i studiet.

Referencer

- Andersen, L.H. (2016). How childrens educational outcomes and criminality vary by duration and frequency of paternal incarceration. *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science*, 665(1), 149–170. <https://doi.org/10.1177/0002716216632782>
- Andersen, L.H. (2018). Assortative Mating and the Intergenerational Transmission of Parental Incarceration Risks. *Journal of Marriage and Family*, 80(2), 463–477. <https://doi.org/10.1111/JOMF.12459>
- Andersen, S.H., & Wildeman, C. (2014). The Effect of Paternal Incarceration on Children's Risk of Foster Care Placement. *Social Forces*, 93(1), 269–298. <https://doi.org/10.1093/sf/sou027>
- Anker, A.S.T. (2021a). *Crime, Incarceration, and the Family: Five Empirical Essays*. University of Copenhagen.
- Anker, A.S.T. (2021b). Educational Consequences of Paternal Incarceration: Evidence from a Danish Policy Reform. *Journal of Quantitative Criminology*. <https://doi.org/10.1007/s10940-021-09531-8>
- Anker, A.S.T., & Andersen, L.H. (2021). Does the intergenerational transmission of crime depend on family complexity? *Journal of Marriage and Family*, 83(5), 1268–1286. <https://doi.org/10.1111/JOMF.12770>
- Beaver, K.M. (2013). The Familial Concentration and Transmission of Crime. *Criminal Justice and Behavior*, 40(2), 139–155. <https://doi.org/10.1177/0093854812449405>
- Besemer, S., Ahmad, S.I., Hinshaw, S.P., & Farrington, D.P. (2017). A systematic review and meta-analysis of the intergenerational transmission of criminal behavior. In *Aggression and Violent Behavior* (Vol. 37, pp. 161–178). <https://doi.org/10.1016/j.avb.2017.10.004>
- Besemer, S., Farrington, D.P., & Bijleveld, C.C.J.H. (2013). OFFICIAL BIAS IN INTERGENERATIONAL TRANSMISSION OF CRIMINAL BEHAVIOUR. *Source: The British Journal of Criminology*, 53(3), 438–455. <https://doi.org/10.1093/bjc/azt006>
- Bhuller, M., Dahl, G.B., Loken, K. v., & Mogstad, M. (2018). Intergenerational Effects of Incarceration. *AEA Papers and Proceedings*, 108, 234–240. <https://doi.org/10.1257/pandp.20181005>
- Dobbie, W., Grönqvist, H., Niknami, S., Palme, M., & Priks, M. (2018). *The Intergenerational Effects of Parental Incarceration* (No. 24186; NBER Working Paper). <http://www.nber.org/papers/w24186>
- Dugdale, R.L. (1877). *The Jukes: A study in crime, pauperism, disease, and heredity*. GP Putnam's Sons.
- Farrington, D.P. (2003). Key results from the first forty years in the Cambridge Study in Delinquent Development. In T.P. Thornberry & M.D. Krohn (Eds.), *Taking Stock of Delinquency: An Overview of Findings from contemporary Longitudinal Studies* (pp. 137–183). Kluwer Academic/Plenum Publishers.
- Farrington, D.P., Jolliffe, D., Loeber, R., Stouthamer-Loeber, M., & Kalb, L.M. (2001). The concentration of offenders in families, and family criminality in the prediction of boys' delinquency. *Journal of Adolescence*, 24(5), 579–596. <https://doi.org/10.1006/jado.2001.0424>
- Giordano, P.C. (2010). *Legacies of crime : a follow-up of the children of highly delinquent girls and boys*. Cambridge University Press.
- Gottfredson, M.R., & Hirschi, T. (1990). *A general theory of crime*. Stanford University Press.
- Hirschi, T. (1969). *Causes of delinquency*. University of California Press.
- Hjalmarsson, R., & Lindquist, M.J. (2013). The origins of intergenerational associations in crime: Lessons from Swedish adoption data. *Labour Economics*, 20, 68–81. <https://doi.org/10.1016/j.labeco.2012.11.001>
- Laub, J.H., & Sampson, R.J. (1993). Turning points in the life course: Why change matters to the study of crime. *Criminology*, 31(3), 301–325. <https://doi.org/10.1111/j.1745-9125.1993.tb01132.x>
- Moffitt, T.E. (2005). Genetic and Environmental Influences on Antisocial Behaviors: Evidence from Behavioral-Genetic Research. *Advances in Genetics*, 55, 41–104. [https://doi.org/10.1016/S0065-2660\(05\)55003-X](https://doi.org/10.1016/S0065-2660(05)55003-X)
- Norris, S., Pecenco, M., & Weaver, J. (2021). The Effects of Parental and Sibling Incarceration : Evidence from Ohio. *American Economic Review, Forthcomin*.
- Porter, L.C., & King, R.D. (2015). Absent Fathers or Absent Variables? A New Look at Paternal Incarceration and Delinquency. *Journal of Research in Crime and Delinquency*, 52(3), 414–443. <https://doi.org/10.1177/0022427814552080>
- Roettger, M.E., & Swisher, R.R. (2011). Associations of Fathers' History of Incarceration with Sons' Delinquency and Arrest Among Black, White, and Hispanic Males in the United States. *Criminology*, 49(4), 1109–1147. <https://doi.org/10.1111/j.1745-9125.2011.00253.x>
- Sivertsson, F., Carlsson, C., & Hoherz, A. (2021). Is There a Long-Term Criminogenic Effect of the Exposure to a Paternal Conviction During Upbringing? An Analysis of Full Siblings Using Swedish Register Data. *Journal of Quantitative Criminology*. <https://doi.org/10.1007/s10940-021-09529-2>
- Smith, C.A., & Farrington, D.P. (2004). Continuities in antisocial behavior and parenting across three generations. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 45(2), 230–247. <https://doi.org/10.1111/j.1469-7610.2004.00216.x>
- Sutherland, E.H. (1947). *The principles of criminology* (4. ed.). J.B. Lippincott.
- van de Rakt, M., Murray, J., & Nieuwebeerta, P. (2012). The Long-Term Effects of Paternal Imprisonment on Criminal Trajectories of Children. *Journal of Research in Crime and Delinquency*, 49(1), 81–108. <https://doi.org/10.1177/0022427810393018>
- van de Rakt, M., Nieuwebeerta, P., & de Graaf, N.D. (2008). Like Father, Like Son: The Relationships between Conviction Trajectories of Fathers and their Sons and Daughters. *British Journal of Criminology*, 48(4), 538–556. <https://doi.org/10.1093/bjc/azn014>

- van de Weijer, S. (2022). Intergenerational continuity of crime: A comparison between children of discordant siblings. *Criminal Behaviour and Mental Health*. <https://doi.org/10.1002/cbm.2259>
- Vernstrøm Østergaard, S., Bach Steensgaard, A., Toft Hansen, A., Henze-Pedersen, S., & Østergaard, J. (2015). *Hvilke faktorer i barndommen gør en forskel?*
- Wildeman, C. (2020). The intergenerational transmission of criminal justice contact. *Annual Review of Criminology*, 3, 217–244. <https://doi.org/10.1146/annurev-criminol-011419-041519>
- Wildeman, C., & Andersen, S.H. (2017). Paternal incarceration and children's risk of being charged by early adulthood: Evidence from a Danish policy shock. *Criminology*, 55(1), 32–58. <https://doi.org/10.1111/1745-9125.12124>